

Justitiedepartementet
Enheten för fastighetsrätt och associationsrätt
103 33 Stockholm

Jämn könsfördelning i bolagsstyrelser (Ds 2016:32)

Bolagsverket avger följande yttrande i frågan om jämn könsfördelning i bolagsstyrelser.

Sammanfattning

Bolagsverket är positivt till att verket föreslås få nya arbetsuppgifter både i form av en kontrollerande funktion gentemot bl.a. de svenska börsbolagen vad gäller frågan om jämn könsfördelning i dess styrelser och också genom rollen att kunna påföra sanktionsavgifter för det fall ett sådant företag inte uppfyller det kravet.

Bolagsverket instämmer med förslaget att, när det gäller börsbolagen, endast de aktiemarknadsbolag vars aktier är upptagna till handel på reglerad marknad *i Sverige* ska omfattas av bestämmelsen om jämn könsfördelning.

Bolagsverket instämmer vidare med regeringens förslag att endast de styrelseledamöter som väljs på bolagsstämman ska ingå i beräkningen av om det föreligger jämn könsfördelning eller inte i lagens mening.

Bolagsverket har ingenting att erinra emot den föreslagna ikraftträdandetidpunkten.

1 Författningsförslag

1.1 Förslag till lag om ändring i aktiebolagslagen (2005:551)

Bolagsverket ska, enligt den föreslagna bestämmelsen i 30 kap. 4 § aktiebolagslagen, kunna besluta om sanktionsavgift. Det framgår inte av varken bestämmelsen eller promemorian i övrigt, hur Bolagsverket ska underrätta bolaget om ett sådant beslut, jfr underrättelsen om gjord anteckning i aktiebolagsregistret som enligt författningskommentaren till 4 kap. 4 a § aktiebolagsförordningen ska skickas till bolagets registrerade adress. Är det så att även beslutet om sanktionsavgift lämpligen kan skickas till bolagets registrerade postadress önskar Bolagsverket att det kunde framgå, i vart fall av författningskommentaren.

1.3 Förslag till förordning om ändring i aktiebolagsförordningen (2005:559)

Det framgår av 2 kap. 14 a § att skev könsfördelning ska antecknas i aktiebolagsregistret. Sådan anteckning i registret kan, som framgår av promemorian, göras av olika anledningar och vid olika tillfällen, t.ex. om en förtida avgång skulle medföra en skev könsfördelning under en period. Så fort bolaget åtgärdar bristen ska anteckningen tas bort.

Det framgår dock inte av bestämmelsen, eller av författningskommentaren, om ett beslut om att göra en sådan anteckning i aktiebolagsregistret kan överklagas. Bolagsverket skulle gärna se att bestämmelsen alternativt författningskommentaren tydliggörs i den delen.

För övrigt utgår Bolagsverket från att när en anteckning har gjorts i registret så ska uppgiften kungöras i Post- och Inrikes Tidningar, jfr 27 kap. 3 § aktiebolagslagen.

5 Vilka bolag bör omfattas av regeln om jämn könsfördelning?

Enligt förslaget ska bestämmelserna om jämn könsfördelning gälla för de svenska aktiemarknadsbolagen, dvs. de bolag som har sina aktier upptagna till handel på reglerad marknad i Sverige. Bolagsverket instämmer i den bedömningen. Det är bra, anser Bolagsverket, med en tydlig avgränsning och att den avgränsningen även framgår uttryckligen i lagen.

Eftersom bestämmelsen innebär att Bolagsverket måste bevaka de svenska aktiemarknadsbolagen så underlättar det, som ovan sagts, att det bara är bolag som har sina aktier upptagna till handel antingen på NASDAQ OMX Stockholm AB (i det följande *Nasdaq OMX*) eller Nordic Growth Market NGM AB (i det följande *NGM*) som omfattas.

Trots denna avgränsning kommer Bolagsverket i och för sig att behöva kontrollera exakt vilka bolag som omfattas av bestämmelsen, troligtvis på manuell basis. Det stämmer visserligen att Bolagsverket får underrättelser från Finansinspektionen angående vilka företag som är av allmänt intresse, något som pekas på i promemorian. De företagen, dvs. *företag av allmänt intresse*, omfattar dock fler företag än de aktiemarknadsbolag som har sina aktier upptagna till handel på reglerad marknad i Sverige. Det kommer därför ändå krävas av Bolagsverket att verket inför rutiner för att bevaka och kontrollera just de börsbolag som är knutna till Nasdaq OMX eller NGM i Sverige.

Därutöver tillkommer kontroll och bevakning av aktiebolag vars aktier ägs av staten och förvaltas av Regeringskansliet. Bolagsverket har idag inte någon samlad information över de bolagen, varför det måste bli fråga om bevakning och kontroll med manuella inslag hos verket. Promemorian hänvisar i och för sig till en årlig skrivelse som regeringen måste lämna till riksdagen i vilken det framgår vilka dessa statligt ägda företag är. Den skrivelsen kommer givetvis att underlätta för Bolagsverket i sin kontrollerande roll.

6 Vilka styrelseledamöter bör omfattas av regeln om könsfördelning?

Bolagsverket instämmer med förslaget att det endast ska vara styrelseledamöter som väljs av bolagsstämman som ska ingå vid beräkningen av om det föreligger jämn könsfördelning i styrelsen.

Bolagsverket instämmer vidare med förslaget att styrelsesuppleanter och arbetstagarrepresentanter inte ska behöva omfattas av bestämmelsen om jämn könsfördelning.

7 Hur ska regeln om en jämn könsfördelning sanktioneras?

Bolagsverket anser, precis som regeringen föreslagit, att frågan om jämn könsfördelning i de aktuella bolagens styrelser bör vara sanktionerad på något sätt för att inte bestämmelsen ska bli helt verkningslös. Enligt Bolagsverket framstår förslaget om sanktionsavgift som väl avvägt. Bolagsverket har ingenting att erinra emot de föreslagna avgiftsnivåerna.

Bolagsverket anser också att det är bra att förändringar i styrelsens sammansättning som sker under pågående mandattid inte bör leda till några sanktioner. Bolagen ska inte behöva utlysa extra bolagsstämma bara för att en styrelseledamot t.ex. avgår i förtid för att på så sätt undgå sanktionsavgift.

Bolagsverket instämmer vidare med regeringens ståndpunkt att frågan om jämn könsfördelning inte bör utgöra en behörighetsfråga med tvångslikvidation som yttersta konsekvens.

Eftersom Bolagsverket föreslås vara den myndighet som ska påföra en sanktionsavgift beräknad utifrån börsvärdet, enligt 30 kap. 5 § aktiebolagslagen, uppskattar verket att det av författningskommentaren till den bestämmelsen så tydligt framgår hur beräkningen av börsvärdet i dessa fall ska göras.

8 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Bolagsverket har ingenting att erinra emot den föreslagna ikraftträdandetidpunkten 1 juli 2017. För de bolag som bildats före den 1 juli 2017 ska lagen tillämpas första gången för det räkenskapsår som inleds närmast efter den 31 december 2018, vilket är rimligt anser Bolagsverket.

9 Konsekvenser

För Bolagsverkets del kommer förslaget att medföra en del extra kostnader, bl.a. utvecklingskostnader, för att verket ska kunna utföra de nya arbetsuppgifterna på ett bra sätt. Bolagsverket är därför positivt till att verket föreslås erhålla medel för de utvecklingskostnader som Bolagsverket redan tidigare har gjort en beräkning av, något som också framgår av promemorian. Bolagsverket har vid förnyade beräkningar dock kommit fram till att ytterligare 500 000 kronor tillkommer vad gäller utvecklingskostnader, bl.a. för skapande av bevis, kungörelser och externa aviseringar. Därutöver tillkommer kostnader för handläggningen kring dessa bolag om 500 000 kronor som knyter an till bl.a. de manuella kontroller som måste göras avseende de aktuella bolagen. Även informations- och kommunikationskostnader finns med i den beräkningen.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektören Annika Bränström. I det slutliga arbetet har deltagit direktören Inga Otmalm, chefsjuristen Peter Källenfors, avdelningschefen Helene Lindqvist samt verksamhetsutvecklaren Stefan Ellström. Föredragande har varit avdelningsjuristen Lena Göransson Norrsjö.

Annika Bränström

Lena Göransson Norrsjö